

Lovforslag nr. L 271. Fremsat den 22. maj 1996 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Ændring af reglerne i § 58 om støtte til særligt personlige hjælpemidler)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996, som senest ændret ved lov nr. 344 af 6. maj 1996, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 58, stk. 1, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2 Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. I forbindelse med kommunens indgåelse af leverandøraftaler skal repræsentanter for brugerne inddrages ved udarbejdelse af kravspecifikationerne.

Stk. 3. For særligt personlige hjælpemidler kan brugeren, såfremt pågældende ønsker at benytte en anden leverandør end den af kommunen valgte, vælge selv at indkøbe hjælpemidlet og få udgifterne hertil refunderet af kommunen, dog højst med et beløb svarende til den pris kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunen ikke indgået leverandøraftale, kan borgeren frit vælge leverandør. Ved særligt personlige hjælpemidler forstås ortopædisk fodtøj, arm- og benproteser, tandproteser, støttekorsetter og bandager m.v., parykker, brystproteser, stomihjælpemidler og kropsbårne synshjælpemidler til personer med et varigt

synshandicap eller medicinsk-optisk definerede varige øjenlidelser.«

2. § 58, stk. 2-12, bliver herefter stk. 4-14.

3. I § 58, stk. 4, der bliver stk. 6, i § 58, stk. 8, der bliver stk. 10, i § 58, stk. 10, der bliver stk. 12, og i § 58, stk. 12, der bliver stk. 14, ændres »stk. 3« til: »stk. 5«.

4. I § 58, stk. 6, der bliver stk. 8, og i § 58, stk. 7, der bliver stk. 9, ændres »stk. 3-5« til: »stk. 5-7«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1997.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 58, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, har ikke virkning for hjælpemidler, der er omfattet af en leverandøraftale som nævnt i § 58, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, såfremt aftalen er indgået før den 22. maj 1996.

§ 3

Forslag om revision af denne lov fremsættes for Folketinget senest i folketingsåret 1998-1999.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med udgangspunkt i Folketingets Socialudvalgs beretning af 15. maj 1996 om brugernes fri leverandørvalg ved anskaffelse af særligt personlige hjælpemidler foreslås i nærværende lovforslag en model for ydelse af særligt personlige hjælpemidler.

Lovforslaget tilsigter at sikre brugerne af de i forslaget anførte særligt personlige hjælpemidler mulighed for selv at vælge leverandør, samtidig med at kommunernes mulighed for at indgå leverandøraftaler opretholdes. I de tilfælde, hvor brugeren af særligt personlige hjælpemidler vælger en anden leverandør end den leverandør kommunen har indgået aftale med, kan brugeren få refunderet et beløb svarende til den udgift kommunen ville have haft ved at købe hjælpemidlet hos sin egen leverandør. Hvis kommunen ikke har indgået en leverandøraftale, har brugeren frit leverandørvalg.

Formålet er endvidere at sikre brugerne indflydelse på, hvilke krav kommunerne skal stille til indholdet i leverandøraftaler, herunder krav til f.eks. kvalitet, forsyningssikkerhed, forhandlernet m.v.

Særligt for så vidt angår ortopædisk fodtøj bemærkes, at det er hensigten, at kommunen fortsat alene skal yde støtte til udgifter, der ligger udover, hvad almindelige sko koster, jf. bekendtgørelse nr. 303 af 10. juni 1988 § 13, stk. 2.

Det forudsættes, at socialministeren i medfør af den nugældende § 58, stk. 2, efter forslaget § 58, stk. 4, – for så vidt angår de særligt personlige hjælpemidler – kan fastsætte regler om udskiftningsintervaller og reparationsudgifter, herunder i hvilket omfang brugeren selv skal betale reparationsudgifter for hjælpemidler som pågældende selv indkøber.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes at indebære årlige merudgifter på ca. 76 mill. kr i forhold til en situation med kommunal licitation uden mulighed for kompenseret frit valg for brugeren. Skønnet er behæftet med betydelig usikkerhed, da det er umuligt at forudsige mulighederne for kommunale prisaftaler. Der er i

skønnet ikke taget højde for de mulige merudgifter som følge af øget administration.

For kommunerne vil der, især i en overgangsperiode, i forbindelse med inddragelse af repræsentanter for brugerne i udarbejdelsen af kravspecifikationerne, være en øget administrativ belastning.

Endvidere vil der for kommunerne, i de tilfælde hvor en bruger vælger at få refunderet et beløb, være en øget administrativ belastning, idet kommunen i samarbejde med leverandøren skal foretage en konkret beregning af, hvad det pågældende hjælpemiddel ville have kostet hos kommunens leverandør. Dette må forventes at medføre merudgifter for kommunen.

Det skal bemærkes, at nærværende lovforslag ikke har været forhandlet med de kommunale parter.

Kompensationen til (amts)-kommunerne vil efter DUT-reglerne tage udgangspunkt i den aktuelle udnyttelse af muligheden for at indgå leverandøraftaler.

Erhvervs- og miljømæssige konsekvenser

Forslaget kan ikke udelukkes at have erhvervmæssige konsekvenser, særligt for så vidt angår antallet af hjælpemiddelleverandører.

Forslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

Forhold til EU-retten

I de tilfælde, hvor kommunens indkøb af hjælpemidler overstiger den i EU's direktiv om vareindkøb fastsatte tærskelværdi, vil kommunen være forpligtet til at foretage EU-udbud.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Første punktum i stk. 2 svarer til § 4, stk. 2, i hjælpemiddelbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 303 af 10. juni 1988) og fastslår, at kommunerne kan sikre hjælpemiddelforsyningen ved at indgå aftaler med leverandører.

I andet punktum stk. 2 pålægges det kommunerne at inddrage repræsentanter for brugerne i forbindelse med udarbejdelse af kravene til f.eks. kvalitet af hjælpemidler, forsyningsikkerhed, forhandlernet m.v. ved kommunens indgåelse af aftale med leverandører. Der tilsigtes herved, at brugerrepræsentanterne i forbindelse med udarbejdelsen af krav til leverandøraftaler inddrages på en sådan måde, at der opnås mulighed for reel indflydelse, men der tilsigtes ikke at give brugerrepræsentanterne en egentlig vetoret, der kan blokere for kommunens indgåelse af aftale med leverandører.

I stk. 3 defineres de særligt personlige hjælpemidler, for hvilke der skal være mulighed for brugeren til selv at vælge leverandør. Har kommunen indgået leverandøraftale har brugeren alligevel mulighed for selv at indkøbe sit hjælpemiddel hos en leverandør efter eget valg. I disse tilfælde kan brugeren få refunderet det beløb kommunen ville kunne have anskaffet det pågældende hjælpemiddel til i medfør af leverandøraftalen. Brugeren kan dog højst få refunderet det beløb som pågældende har betalt for hjælpemidlet.

I de kommuner, hvor der ikke er indgået leverandøraftale, ydes støtten til anskaffelse af de særligt personlige hjælpemidler efter regning, dvs. brugeren kan selv vælge leverandør.

Nr. 2-4 er konsekvensrettelser.

Til § 2

Efter forslaget får bestemmelsen, der giver brugere af særligt personlige hjælpemidler ret til selv at vælge leverandør, først virkning, efterhånden som de ek-

sisterende leverandøraftaler eller aftaler i medfør af igangværende udbud udløber. Det afgørende for om aftaler i medfør af igangværende udbud er omfattet af bestemmelsen er, om der er udsendt udbudsmateriale forinden den 22. maj 1996, og at der i øvrigt ikke foretages væsentlige ændringer i udbudsmaterialet.

Forslaget om en overgangsordning skyldes, at det i folketingsåret 1994-1995, som led i Folketingets behandling af beslutningsforslag nr. B 28 om sikring af indflydelse for modtagere efter bilstandslovens § 58 af hjælpemidler af personlig art, blev overvejet midlertidigt at gennemføre en ordning, som svarer til den ordning, der foreslås gennemført ved nærværende lovforslag. Justitsministeriet udtalte i den forbindelse, at det ikke kunne udelukkes, at der efter omstændighederne ville kunne være tale om et ekspropriativt indgreb. Vurderingen heraf måtte ifølge Justitsministeriet bero på en konkret fortolkning af det enkelte kontraktsforhold.

Endvidere taler almindelige lovtekniske hensyn for ikke gennem lovgivning, at gribe ind i bestående kontraktsretlige forhold.

Socialministeriet har ikke præcise oplysninger om aftalevilkårene i de eksisterende leverandøraftaler, herunder hvor lange perioder aftalerne omfatter, men det vurderes, at der generelt ikke indgås aftaler, der rækker ud over 2-4 år.

Til § 3

I medfør af denne bestemmelse forpligter regeringen sig til senest i folketingsåret 1998-1999 at fremsætte forslag til en evt. revision af denne lov.